

Remissvar – Coompanion Sverige

EU-kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering; de fonds specifika förordningsförslagen, ett förslag till förordning om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder samt ett förslag till förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang (COM (2018) 372-375, 382, 390 och 471-473) (dnr N2018-03829-RTS)

Coompanion har getts möjlighet att lämna synpunkter på Europeiska kommissionens förslag till gemensamma bestämmelser och förordningar för ovan nämnda fonder. Coompanion är en företagsrådgivande organisation för människor som vill starta företag tillsammans, i kooperativa verksamheter. Vi finns på 25 platser i landet och är representerade i Sveriges samtliga län. Coompanion breddar entreprenörskapet och ger människor som vill förverkliga företagsidéer tillsammans skraddarsydd information, företagsrådgivning och utbildning - från idé till framgångsrikt företagande. Kooperativt företagande är entreprenörskap på alla nivåer och kan bedrivas i ekonomisk förening eller aktiebolag. Oftast startar kooperativa verksamheter i form av ekonomisk förening. Coompanion har ca 100 medarbetare samt ägs och styrs lokalt av över 1100 medlemmar vilka precis som vi, vill verka för ett demokratiskt företagande där samarbetet och allas engagemang är rena drivhuset för ekonomisk, social och hållbar tillväxt. Kooperativt företagande är en viktig del av näringslivsutvecklingen och tillväxten i Sverige, men svarar även upp emot utmaningar på arbetsmarknadsområdet, genom innovativa lösningar i generationsskifte eller arbetsintegrerande sociala företag.

Sammanfattning

Coompanion välkomnar möjligheten att ge inspel på Kommissionens förslag till förordningar och ser mycket positivt på att det finns ett tydligt fokus på social ekonomi, social innovation och sociala företag, inte minst inom ESF+. Vi ser också en stor potential inom tillväxt och utveckling för sektorn inom ERUF. Vi passar på att uppmana departementen att på allvar säkerställa en god förvaltning för kommande programperiod så att även Sverige kan använda medlen till att främja och stärka den sociala ekonomin. Erfarenhet av innevarande programperiod med personliga uppfattningar hos tjänstemän och feltolkade statsstödsregler har avsevärt försvårat för den sociala ekonomin att delta i programmen. Likaså uppfattar vi att det funnits ett tolkningsföreträde för att uppfylla mål och skapa effekter där tonvikt varit på de offentliga verksamheterna. Vi, Coompanion och den sociala ekonomin vill vara med och bidra och hoppas att de föreslagna förordningarna med sitt tydliga fokus på social ekonomi, social innovation och socialt entreprenörskap borde underlätta detta. Coompanion förväntar oss att ansvarigt departement och myndighet ser den sociala ekonomin som en resurs i planerande, programmerande och genomförandet av de olika programmen som berörs av dessa förordningar.

Nedan redovisas Coompanions synpunkter på förslaget till gemensamma bestämmelser samt de sektorsspecifika förordningar som omfattas av remissen.

Gemensamma bestämmelser (CPR) (COM(2018) 375)

Artikel 1; Syfte och tillämpningsområde

Coompanion **välkomnar** kommissionens förslag om ett gemensamt ramverk för de gällande sju fonderna, men **poängter** vikten av att verka för en tydligare integrering mellan regionala utvecklingsfonden och jordbruksfonden för landsbygdsutveckling i genomförandet. Vi välkomnar särskilt att Asyl- och migrationsfonden omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser.

Artikel 6; partnerskap och flernivåstyre

Coompanion **välkomnar** att varje medlemsstat föreslås bilda ett partnerskap inkluderande bl.a. näringslivets organisationer, relevanta organ som företräder civilsamhället samt organ som främjar social inkludering, grundläggande rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, jämställdhet och icke-diskriminering. Vi understryker vikten av att dessa enligt principen om flernivåstyre ska delta i utarbetandet av partnerskapsöverenskommelserna mellan medlemsstaten och kommissionen liksom i utformningen och genomförandet av programmen. Detta är viktigt för programmets förankring och genomslag hos dem som de främst berör.

Artikel 7; Partnerskapsöverenskommelsen

Coompanion är **positiva** till att behålla modellen med en övergripande partnerskapsöverenskommelse. Vi vill dock understryka vikten av att transparens i arbetet med en dialog tillsammans med den sociala ekonomin och civilsamhällets organisationer samt en tydlig nationell vägledning vad gäller riktlinjer och regelverk för att skapa förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande.

Artikel 20; Gemensamt stöd från ERUF, ESF+ och Sammanhållningsfonden

Coompanion **välkomnar** kommissionens förslag om att Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden gemensamt får stödja program (flerfondsprogram) och uppmanar regeringen att möjliggöra för regionala program som finansieras av båda fonderna i Sverige, då vi länge sett detta som viktigt för att främja t.ex. arbetsintegrerande sociala företag, med både tillväxt och arbetsintegrering.

Artikel 25; Lokalt ledd utveckling (LLU)

Coompanion **välkomnar** kommissionens förslag om möjligheten till LLU och att medlemsstaten ska säkerställa att lokalt ledd utveckling leds av lokala aktionsgrupper som består av företrädare för offentliga och privata lokala socioekonomiska intressegrupper och där ingen enskild intressegrupp styr beslutsfattandet. Vi understryker vikten av samråd med den sociala ekonomin gällande designen för LLU.

Artikel 26; Lokalt ledda utvecklingsstrategier

Coompanion **stödjer** förslaget om strategier och understryker vikten av lokalsamhällets delaktighet i utvecklingen av strategin. Vidare anser vi att det är viktigt att myndighetens fastställande av kriterier för urvalet av lokala utvecklingsstrategier sker transparent och i dialog med de lokala aktörer som ska delta i arbetet.

Artikel 33 och 34; Övervakningskommittén

Coompanion **stödjer** kommissionens förslag om Övervakningskommitténs syfte och sammansättning.

Europeiska socialfonden+ (ESF+) (COM(2018) 382)

Artikel 2; Definitioner

Coompanion **tillstyrker** definitionen av socialt företagande men understryker vikten av att anpassa den till de svenska förhållandena. Ett socialt företag är ett företag som i enlighet med sin bolagsordning, sina stadgar eller andra juridiska handlingar i första hand strävar efter att uppnå mätbara, positiva sociala effekter snarare än att generera vinst i andra syften, och som tillhandahåller tjänster eller varor som genererar social avkastning, och/eller använder produktionsmetoder för varor eller tjänster som inbegriper sociala mål. Dessa företag ska använda sina vinster för att i första hand uppnå sitt primära sociala mål samt drivas på ett affärsmässigt, ansvarigt och transparent sätt, särskilt genom delaktighet av anställda, kunder och/eller berörda aktörer som påverkas av dess affärsverksamhet.

Likaså **tillstyrker** Coompanion definitionen av social innovation: verksamhet som är social både till sitt ändamål och sina medel, särskilt sådan som avser utveckling och genomförande av nya idéer (när det gäller produkter, tjänster och modeller), och som samtidigt tillgodoser sociala behov och skapar nya sociala relationer eller samarbeten, varigenom samhället gynnas och dess förmåga att agera förstärks.

Artikel 3; Allmänna mål och metoder för genomförandet

Coompanion **ställer sig bakom** de Allmänna mål och metoder för genomförande som anges i Artikel 3. Vi vill särskilt understryka målet att ESF+ ska komplettera och ge ett mervärde i syfte att säkerställa lika möjligheter, tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor, socialt skydd och social inkludering samt en hög skyddsnivå för människors hälsa.

Artikel 4; Särskilda mål

Coompanion **välkomnar** de särskilda mål som anges i Artikel 4. Vi uppmuntras särskilt av det tydliga fokuset att främja företagande och social ekonomi.

Artikel 7; Samstämmighet och inriktning på tematiska mål

Coompanion **välkomnar** Europeiska socialfondens föreslagna koppling till den sociala pelaren. Vi tillstyrker förslaget att främja synergieffekter och säkerställa samordning, komplementaritet och samstämmighet mellan olika fonder, med särskild vikt vid att främja den sociala ekonomin tillsammans i ett EU-perspektiv.

Artikel 8; Partnerskap

Coompanion **välkomnar** att medlemsstaterna ska säkerställa deltagande för organisationer i det civila samhället, den sociala ekonomin, när det gäller sysselsättning, utbildning och social inkludering som stöds av ESF+ -delen inom ramen för delad förvaltning.

Artikel 13; Innovativa åtgärder

Coompanion **välkomnar särskilt** kommissionens förslag som innebär att medlemsstaten med ESF+ också ska uppmuntra aktiviteter för social innovation och sociala experiment för bottom-up aktiviteter och partnerskap som involverar det civila samhället, den sociala ekonomin och lokala aktionsgrupper inom lokalt ledda utvecklingsstrategier.

Artikel 23; Operativa mål

Coompanion **ställer sig bakom** de operativa målen som anges i Artikel 23 och **välkomnar** särskilt tonvikten på att stödja utvecklingen av sociala företag och framväxten av den sociala investeringsmarknaden. Vi **välkomnar** även att Kommissionen särskilt beaktar mikrofinansiering för mikroföretag i inlednings- och utvecklingsfasen, särskilt sådana som anställer utsatta personer samt att stödja nätverksarbete på unionsnivå och dialog med och mellan berörda parter på de områden som avses i artikel 4 och bidra till att bygga upp den institutionella kapaciteten för mikrofinansinstitut och institut som tillhandahåller finansiering till sociala företag och företag inom den sociala ekonomin.

Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (ERUF) (ERUF/CF) (COM(2018) 372)

Artikel 2; Särskilda mål för Eruf och Sammanhållningsfonden

Coompanion ställer sig **positiva** till en minskning av antalet tematiska mål från elva till fem. Vi **välkomnar** förslaget om särskilda mål för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden.

Artikel 3; Tematisk koncentration

Coompanion är **positiv** till ökad tematisk koncentration men vill framhålla vikten av att inkludera företagsfrämjande organisationer och intermediärer för identifiering av målsättningar och prioriteringar. Vi vill särskilt lyfta vikten av att främja socialt entreprenörskap, social innovation och kooperativ organisering i att förbättra de små- och medelstora företagens konkurrenskraft. Till skillnad från gällande förordning omnämns inte social ekonomi i investeringsprioriteringarna, vilket Coompanion **beklagar**.

Artikel 9; Hållbar stadsutveckling

Coompanion ser **positivt** på att stadsutveckling lyfts fram och att medel till denna insats öronmärks. Vi välkomnar att förslaget föreslår att insatser riktade till stadsutveckling som kombineras med insatser till landsbygdsutveckling ska uppmuntras där vi ser en viktig koppling till stad och land.

Coompanion väljer att **avstå från att lämna synpunkter** på Särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) (COM(2018) 374), Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) (COM(2018)390), Asyl- och migrationsfonden (Amif) (COM(2018)471), Fonden för inre säkerhet (COM(2018) 472) samt Fonden för integrerad gränsförvaltning (COM(2018) 473)

Gordon Hahn,

Ordförande Coompanion Sverige

COOMPANION
KOOPERATIV UTVECKLING

Coompanion Sverige
Skånegatan 61
116 37 Stockholm
www.coompanion.se